

การประเมินตามสภาพจริง (ต่อ)

ฉบับที่แล้วได้กล่าวถึงแนวคิดการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง รวมทั้งการใช้วิธีการสังเกตเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการประเมินตามสภาพจริง ฉบับนี้นำเทคนิค/วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริงมาเสนอต่อ รวมทั้งแนวความคิดพิจารณาให้คะแนนในการประเมินตามสภาพจริง

2. การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เป็นวิธีหนึ่งที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน เช่น ความรู้ แนวความคิด ความรู้สึก ขั้นตอนการทำงาน วิธีการปรับ-หา ฯลฯ การสัมภาษณ์อาจใช้ประกอบกับการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มั่นใจยิ่งขึ้นในการสัมภาษณ์ผู้สอนหรือผู้สัมภาษณ์ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ก่อนการสัมภาษณ์ควรศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้เรียนก่อน เพื่อให้การสัมภาษณ์ได้ตรงประเด็น
2. เตรียมคำถาม และจัดลำดับคำถาม เพื่อให้การสัมภาษณ์และการตอบไม่วกวน
3. ขณะสัมภาษณ์ควรใช้ถ้อยคำ ท่าทาง น้ำเสียงที่อบอุ่นเป็นกันเอง ให้นิมนต์ผู้เรียนให้อยากตอบอยากเล่า
4. ใช้คำถามที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย

นอกจากสัมภาษณ์ผู้เรียนโดยตรงแล้วอาจใช้การสัมภาษณ์ทางอ้อมจากบุคคลใกล้ชิดผู้เรียน เช่น เพื่อน หรือผู้ปกครอง เป็นต้น และอาจใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์และบันทึกผลการสัมภาษณ์

ตัวอย่างแบบบันทึกการสัมภาษณ์

ชื่อผู้เรียน

ชื่อผู้สัมภาษณ์

เรื่องที่สัมภาษณ์

ประเด็นที่สัมภาษณ์

1. นักศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างไร
.....
2. นักศึกษามีการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนอย่างไร
.....
3. ผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร
.....

4. มีข้อควรระวังอย่างไรบ้างในการปฏิบัติงาน

.....
.....

3. การสอบถาม

การใช้การสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้เรียนเหมาะสำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ

ตัวอย่างแบบสอบถามแบบปลายเปิด

คำชี้แจง ให้นักศึกษาตอบคำถามจากการปฏิบัติงานตามใบงาน การต่อและทดสอบวงจร ในประเด็นต่อไปนี้

1. นักศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานตามใบงานอย่างไร
.....
2. นักศึกษามีวิธีการปฏิบัติตามใบงานอย่างไร
.....
3. นักศึกษามีวิธีการทดสอบตามใบงานอย่างไร
.....
4. ผลการปฏิบัติงานและทดสอบวงจรเป็นอย่างไร
.....
5. จากการปฏิบัติงานตามใบงานนักศึกษาได้อะไรบ้าง และจะใช้ในชีวิตประจำวันหรือการทำงานได้อย่างไร
.....

ตัวอย่างแบบสอบถามแบบปลายปิด

เรื่องการใช้มัลติมิเตอร์

ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษา

1. ก่อนการใช้งานมัลติมีเตอร์ นักศึกษาจะตรวจสอบย่านวัดให้ถูกต้อง

- () ตรวจสอบเป็นประจำ
- () ตรวจสอบเป็นบางครั้ง
- () ไม่เคยตรวจสอบ

2. เมื่อเลิกใช้งานมัลติมีเตอร์ นักศึกษาปฏิบัติอย่างไร

- () ให้เพื่อนเก็บ
- () เก็บในตู้เครื่องมือให้เรียบร้อย
- () ตรวจสอบ ทำความสะอาด
- () ปิด ทำความสะอาดก่อนเก็บ

4. การทดสอบจากการปฏิบัติจริงและการตรวจผลงาน

เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการใช้ความรู้และทักษะในสถานการณ์ต่างๆ อาจเป็นการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนทดสอบจากการปฏิบัติจริง หรือมอบหมายงานให้ปฏิบัติ เช่น การทำแบบฝึกหัด ผลงาน โครงการ/โครงการต่างๆ เป็นต้น งานเหล่านี้ควรเป็นงานที่สามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของผู้เรียนได้ เช่น แบบฝึกหัดหรืองานที่เน้นการสร้างสรรค์ การใช้ความคิดขั้นสูง ใช้ความสามารถในการวางแผน การดำเนินงาน และการแก้ปัญหา นอกจากนี้ ควรประเมินลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่ดีในการทำงานควบคู่ไปด้วย

ตัวอย่างแบบประเมินการทดสอบจากการปฏิบัติจริงและการตรวจผลงาน

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนน 3 2 หรือ 1

ชื่อ-นามสกุล นักศึกษา	ความ ถูกต้อง	ความ ปลอดภัย	ความ สวยงาม	ตรงต่อ เวลา

5. แฟ้มสะสมงาน

แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) เป็นแหล่งสะสมงานของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นความพยายาม ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในเรื่องนั้นๆ หรือหลายๆ เรื่อง การสะสมงานผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา กำหนดเกณฑ์การเลือก และเกณฑ์การตัดสิน การใช้แฟ้มสะสมงานให้เกิดผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ- ให้ผู้เรียนมีโอกาสคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

แฟ้มสะสมงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสอนและประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะมีแฟ้มสะสมงานเป็นของตนเอง มีการสร้างผลงานที่เป็นลักษณะเฉพาะของตน ผู้เรียนและผู้สอนจะทราบจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนแต่ละคนจากผลงานในแฟ้มสะสมงาน

การประเมินแฟ้มสะสมงานทำโดยการให้ระดับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดไว้ล่วงหน้าซึ่งมีหลายวิธี เช่น

1. ให้คะแนนผลงานแต่ละชิ้นก่อนเก็บเข้าแฟ้ม
2. เลือกผลงานที่สำคัญๆ มาให้คะแนน
3. ให้คะแนนผลงานทุกชิ้นในแฟ้มสะสมงาน
4. ให้คะแนนเพียงครั้งเดียวทั้งแฟ้ม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแฟ้มสะสมงานทั้งแฟ้ม
5. ให้คะแนนโดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนน

การกำหนดเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริงส่วนใหญ่เป็นการประเมินจากภาระงาน การปฏิบัติ หรือผลงานของผู้เรียน การให้คะแนนนิยมใช้ระบบรูบรีคส์ (Rubrics) เพื่ออธิบายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีการให้คะแนน 2 แนวทาง คือ การให้คะแนนในภาพรวม และการให้คะแนนแบบแยกส่วน

1. การให้คะแนนในภาพรวม (Holistic Rubrics) เป็นการให้คะแนนจากภาพรวมของชิ้นงาน โดยมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เช่น

คะแนน	คำอธิบายคะแนน
0	ไม่ตอบ หรือตอบผิด และอธิบายวิธีคิดไม่ได้
1	ตอบผิด แต่มีเหตุผลหรือเกิดจากการคำนวณผิดพลาด แต่มีแนวทางไปสู่คำตอบ
2	คำตอบถูก เหตุผลถูกต้องแต่อาจมีข้อผิดพลาดบ้าง
3	คำตอบถูก เหตุผลถูกต้องชัดเจน

2. การให้คะแนนแบบแยกส่วน (Analytic Rubrics) เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงาน ซึ่งแต่ละส่วนจะกำหนดแนวทางการให้คะแนน โดยมีคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้นๆ ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เช่น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์	ถูกต้องครบถ้วนทุกรายการ	ถูกต้อง บางรายการ	ไม่ถูกต้อง
2. การต่อวงจร	ต่อวงจรและภาคจ่ายไฟถูกต้อง	ต่อวงจรหรือภาคจ่ายไฟอย่างใดอย่างหนึ่งถูกต้อง	ต่อไม่ถูกต้องเลย
3. การทดสอบวงจร	ทดสอบได้ทุกขั้นตอน	ทดสอบได้ บางขั้นตอน	ทดสอบไม่ได้